

حضرت بهاء الله می فرمایند:

روز زبان امروز است، چه که مخصوص ثنا خلق شده

آیات الهی ج ۱ ص ۲۰۸

عنوان: کنز انسان بیان اوست

قسمت روحانی

- ۱- مناجات شروع
- ۲- ذکر دسته جمعی: (الها کریم رحیما، به ذکر ت زنده ام و به امید لقای ت موجود و پاینده) ۵ بار
- ۳- کلمات مبارکه مکنونه
- ۴- مجموعه نصوص مبارکه حضرت بهاء الله
- ۵- قسمتی از وصیت نامه حضرت بهاء الله
- ۶- مجموعه نصوص حضرت عبدالبهاء
- ۷- لوح مبارک حضرت عبدالبهاء

قسمت اداری

- ۸- کلام انسان ترجمان قلب است
  - ۹- دستور مبارک در باره گفتگو و بیان
  - ۱۰- هر قسم کلام تند و خشنی را از میان بردارید
  - ۱۱- به چه زبانی حرف می زنیم؟
  - ۱۲- شور و مشورت "
- الف- شما چگونه توانسته اید در حفظ زبان و لسانتان از آنچه شایسته آن نیست موفق باشید؟

ب- آیا تجربه ای دارید که بالسان شفقت می توان جذاب قلوب بود؟

۱۳- برنامه نوجوانان و نونهالان عزیز

قسمت اجتماعی

۱۴- الفت و پذیرایی

۱۵- مناجات خاتمه (به انتخاب جمع)

۱- مناجات شروع:

این مظلوم عوض کلّ استغفار مینماید و يقول:

الهی الهی اولیای خود را حفظ فرما. توئی آن کریمی که عفوت عالم را احاطه نموده بر عبادت رحم فرما و تأیید نما بر اعمال و اخلاق و اقوالی که لایق ایّام توست . بیک کلمه علیا بحر بخششت مؤاج و بیک اشراق نیرامر آفتاب جود و غفران ظاهر و هویدا . همه بندگان تواند و بامیدکرمت زنده‌اند . دست قدرت از جیب قوّت بر آر و این نفوس در گل مانده را نجات ده . توئی مالک اراده و سلطان جود لا اله الا انت العزیز الوهاب.

ادعیه حضرت محبوب ص ۳۲۱

۳-- کلمات مبارکه مکنونه:

(ای رفیق عرشی)

بد مشنو و بد مبین و خود را ذلیل مکن و عویل برمیار * یعنی بد مگو تا نشنوی و عیب مردم را بزرگ مدان تا عیب تو بزرگ ننماید و ذلّت نفسی مپسند تا ذلّت تو چهره نگشاید * پس با دل پاک و قلب طاهر و صدر مقدّس و خاطر منزّه در ایّام عمر خود که اقلّ از آنی محسوبست فارغ باش تا بفرافت از این جسد فانی بفردوس معانی راجع شوی و در ملکوت باقی مقرّ یابی *

۵- قسمتی از وصیت نامه حضرت بهاء الله

ای اهل عالم شما را وصیت مینمایم بآنچه سبب ارتفاع مقامات شما است . بتقوی الله تمسک نمائید و بذیل معروف تشبّث کنید . براستی میگویم لسان از برای ذکر خیر است او را بگفتار زشت میلائید . عفا الله عمّا سلف از بعد باید کلّ بما ینبغی تکلم نمایند از لعن و طعن و ما یتکدّر به الانسان اجتناب نمایند

کتاب عهدی

۴-مجموعه نصوص مبارکه حضرت بهاء الله:

الف: لسان را به سبّ و لعن احدی میالائید

"یا اهل بها شما مشارق محبت و مطالع عنایت الهی بوده وهستید لسان را به سبّ و لعن احدی میالائید و چشم را از آنچه لایق نیست حفظ نمائید آنچه را دارائید بنمائید اگر مقبول افتاد مقصود حاصل و الا تعرض باطل ذرّوه بنفسیه مقبلین الی الله المهنین القیوم سبب حزن مشوید تا چه رسد بفساد و نزاع امید هست در ظلّ سدره عنایت الهی تربیت شوید و بما اراده الله عامل گردید همه اوراق یک شجرید و قطره های یک بحر".

گلزار تعالیم بهائی ص ۴۷۱

ب: گفتار درشت بجای شمشیر دیده میشود

"دانای آسمانی میفرماید: گفتار درشت بجای شمشیر دیده میشود و نرم آن بجای شیر. کودکان جهان از این بدانائی رسند و برتری جویند".

(ص ۲۶۴مجموعه الواح حضرت بهاءالله)

ج: از تکلم بیفایده احتراز نمائید

"از تکلم بیفایده احتراز کند چه زبان ناری است افسرده و کثرت بیان سمی است هلاک کننده. نار ظاهری اجساد را محترق نماید و نار لسان ارواح و افئده را بگدازد. اثر آن بساعتی فانی شود و اثر این نار بقرنی باقی ماند".

گلزار تعالیم بهائی ص ۱۴۸

د: کلّ را از سبّ و لعن منع نمودیم

در این ظهور اعظم، فضل اعظم ظاهر و عنایت کبری مشهود. کلّ را از سبّ و لعن منع نمودیم و همچنین از اعمالی که سبب حزن و علّت همّ و غم است.

آیات الهی ج ۲ صص ۶۱

"شما بالعکس معامله نمائید یعنی زخم ستمکاران را مرهم نهدید و درد ظالمانرا درمان شوید اگر زهر دهند شهد دهید اگر شمشیرزنند شکر و شیر بخشید اگر اهانت کنند اعانت نمائید اگر لعنت نمایند رحمت جوئید در نهایت مهربانی قیام نمائید و باخلاق رحمانی معامله کنید و ابداً بکلمه رکیکی در حقشان زبان نیالائید ." (ص ۹-۲۲۸ ج ۳ امر و خلق)

"ای حزب الله مبادا خاطری بیازارید و نفسی را محزون کنید و در حق شخصی چه یار و چه اغیار چه دوست و چه دشمن زبان بطعنه گشائید در حق کلّ دعا کنید و از برای کلّ موهبت و غفران طلبید زنهار زنهار از اینکه نفسی از دیگری انتقام کشد ولودشمن خونخوار باشد. زنهار زنهار از اینکه نفسی خاطری بیازارد ولو بدخواه و بدکردار باشد. نظر بخلق نمائید توجه بخالق کنید قوم عنود را ببینید ربّ الجنود را ملاحظه کنید خاک را ببینید پرتو آفتاب تابناک ببینید که هر خاک سیاه را روشن و پدیدار کرده .

منتخبات مکاتیب ج ۱ ص ۷۱

" باری ای دوستان الهی در دین الله تکفیر و تفسیق نبوده و نیست و تزییف و تحقیر جایز نه ، با کسی مجادله ننمائید و منازعه نکنید و ذلت از برای احدی مطلبید و نام نفسی را به وهن مبرید و ضرّ نفسی را نخواهید و لسان را به طعن کسی نیالائید غیبت نفسی ننمائید و پرده از کار کسی بر ندارید "

منتخبات مکاتیب ج ۴ ص ۲۵۸

شما را به جمال قدم قسم میدهم کسی را توهین ننمائید و خواری به جهت نفسی نخواهید آنچه نسبت شرک و کفر و الحاد و ضرّ و ضلال و وبال به ما تصریحاً او تلویحاً او ضمناً بدهند ابداً تعرّض ننمائید و کسی را تسفیق نکنید و شخص معلومی را ولو مدافعه باشد مقاومت و معارضه ننمائید به کمال ملاطفت و محبت و دوستی و خیر خواهی و دلسوزی رفتار نمائید ، روش روحانیان گیرید و مسلک کربویان جوئید در حق کلّ دعا کنید و خیر کلّ را از خدا بخواهید . هر نفسی را به کمال ادب ذکر نمائید و شخصی را مبعوض مدارید و با هر کس مهربان باشید و اگر به سمع خویش کنایه یا اشاره یا تلویحاً یا تصریحاً توهین این عبد را شنوید آشفته نشوید کمال حلم و سکون را چون این عبد ملحوظ دارید و به نفحات قدس مأنوس گردید.

منتخبات مکاتیب ج ۴ ص ۲۵۴

۸- کلام انسان ترجمان قلب است

حضرت عبدالبهاء می فرمایند:

"کلام انسان ترجمان قلب است. قلب در هر عالمی از عوالم باشد از آن عالم صحبت می کند لهذا از بیان انسان معلوم می شود که در چه عالمی است. توجهش به جهان پست است یا به جهان بالا، آگاه است یا غافل، بیدار است یا خواب..."

خاطرات حبیب ج ۱ ص ۳۹۶

۹- دستور مبارک در باره گفتگو و بیان

در سفرنامه جلد اول مسطور است:

فرمودند "در مجامع گفتگوهای من همه مبنی بر اساس موضوعیست که هم موافق حقیقت و هم در نهایت حکمت است مثلاً میگویم اصول حقایق ادیان الهیه یکیست جمیع انبیاء مطالع حقیقتند البتّه کسی نمیتواند بگوید اساس انبیاء و حقیقت تعالیم آنها مختلف بوده پس گفته میشود که ازخصائص تعالیم بهاءالله صلح اکبر است وحدت عالم انسانی است منع لعن و طعن است معاشرت با ادیان است وحدت وطن و وحدت جنس و سیاست و امثال ذلک است آیا هیچیک از اینها در کتب و ادیان سابقه بود و در آخر بیان میشود که شرایع و ادیان الهیه منقسم بدو قسم بوده قسمی صرف روحانیات که این اصول و احکام روحانیّه در جمیع شرایع الهیه یکی بوده قسم دیگر فروعات احکام است که بمقتضای هر عصری تبدیل شده مثل اینکه در توراتست که اگر کسی دندان کسی را بشکند دندان او را بشکنند اگر چشم کسی را کور نماید چشمش را کور کنند برای یک دالر دست بریده شود حال آیا اینها جائز است و عمل بآنها در این عصر ممکن البتّه هیچکس نمیتواند بگوید جائز است در اینصورت جمیع مسائل مهمّه ابلاغ شده واحدی هم انکار و اعتراض ننموده"

مائده آسمانی ج ۵ ص ۱۴۲

۱۰- هر قسم کلام تند و خشنی را از میان بردارید

حضرت ولی امرالله می فرمایند:

"هنگامیکه شرائط و اوضاع جهان امروز را می نگریم قطعا و کاملاً باید این ناملایمات داخلی و ناچیز را فراموش کنیم و متحداً برای نجات بشریت قیام و هجوم نمائیم. شما باید دوستان بهائی خود را تشویق و ترغیب نمائید این نکته را در نظر داشته و با تلاشی سخت و مجدّانه شما را یاری نمایند... هر قسم کلام تند و خشنی را از میان بردارید تا شرائط و وسایل برای سریان و فیضان روح عظیم حضرت بهاء الله در کل پیکر جامعه مهیاء و آماده شده، آن را به محبت و خدمت درگاه حضرتش، متحد و متفق سازد."

انوار هدایت ص ۱۲۲ شماره ۳۱۵

حضرت بهاء الله می فرمایند: "لسان شفقت جذاب قلوب است"

پس لسان بی شفقت قلوب را جذب نمی کند و کلماتش به دل نمی نشیند. لسان عاری از شفقت، زبانی است سرد و خشک و لو دارای معانی عالی باشد اما وقتی کلامی شفیق است، پرمهر است، و پرروح است، لذا مؤثر است و پرنفوذ و وقتیکه با نفوذ است، به قلب می نشیند، آرامش می بخشد، سرور می دهد، امیدوار می سازد، غم میزداید، و انسان را سازنده می سازد. برعکس لسان بی شفقت، و بی مهر، بیروح است و بی نفوذ، دلتنگ می کند، دور می سازد، محزون میدارد، مأیوس می کند و خدا نکند که چنین لسانی موجود باشد چه که به فرموده مبارک:

"هر نفسی که سبب حزن جانی و نومیدی دلی گردد اگر در طبقات زمین مأوی جوید بهتر از آن است که بر روی زمین سیر و حرکت نماید."

لحنی که ما با آن صحبت می کنیم چه لحنی است؟ آیا سخن ما جذاب قلوب است؟ وقتیکه با یار و اغیار صحبت می کنیم، وقتی که با بزرگترها و یا کوچکترها گفتگو می کنیم، وقتیکه با همسر و دیگر اعضاء عائله خود مذاکره می کنیم، آیا بیان ما جذاب قلوب است؟ وقتیکه با والدین خود به بحث می نشینیم، وقتیکه به درد دل کسی گوش می دهیم و قصد عکس العمل داریم، وقتیکه اشتباه یا خطائی از کسی دیده و در صدد تذکر و گوشزدیم، وقتیکه به هدف معرفی امر مبارک، دفاع از امرالله و یا ابلاغ کلمه ایم، بدون شک گفته های ما "جذاب قلوب" خواهد بود مشروط بر آنکه "لسان شفقت" در آن به کار رود و چه مقامی بالاتر از اینکه انسان سبب سرور قلوب و امیدواری نفوس شود.